

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświątecznych o godzinie 8-jej rano.—Cena numeru 20 halerczy—15 fenigów.

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 4 K. 50 hal.; kwartalnie 13 K. 50 hal.; prze ułję pocztową mies. 5 K. 10 hal.; lewar-
waniem 15 K. 30 hal. — W okupacji niemieckiej miesięcznie
3 Kł. 50 fen.; kwart. 14 Kł. 50 fen. — Za dostawę do
domu dopłaca się miesięcznie 60 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 15; otwarte od 8 rano do 7 wieczorem.
FILIA w Będzinie: Biuro dzienników Małachowskiego.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1-zej stronie za wiersz
półkowy 3 Kor.—Na stronie 11-jej za wiersz 1 K. 50 hal.
Nadruk za wiersz 2 Kor.— Ogłoszenia rzucające na
14-jej stronie za wiersz półkowy: 60 hal.— Drobne
ogłoszenia po 10 hal. za wiersz. Najmniejsi 1 Kor.
Wyrazy drukem podwołanie.

Adres Polaków z Rosji do rządu polskiego.

Dnia 10 kwietnia zaszedł w Petersburgu fakt, znamienny, mogący mieć doniosłe dla przyszłości znaczenie: odbyło się tam wielkie zebranie wszystkich stronnictw polskich, które powstały wśród emigracji wschodniej i skupiają teraz w „Radzie Porozumienia Stronnictw Państwowości Polskiej”. Są to stronnictwa: Demokratyczno-Niepodległościowe, Narodowo-Zachowawcze, Chrześcijańsko Demokratyczne, Radykałów Polskich, Polskie Towarzystwo Patryotyczne, (grupujące w sobie żywoły lewicowe, do polskich socjalistów włącznie), wreszcie Związek Radykałno-Demokratyczny na Litwie i Białej Rusi. Oprócz przedstawicieli wymienionych stronnictw politycznych, wzięli udział w zebraniu także przedstawiciele duchowieństwa: ks. metropolita Ropp i biskup Cieplak; nieobecni byli: narodowa demokracja i grupa realistów.

Celem zebrania było określenie stanowiska, jakie pozostająca jeszcze w Rosji część polskiego społeczeństwa ma zająć w stosunku do rządu polskiego, powstającego w kraju i do zapoczątkowanej tam obecnie pracy państwowej.

Przemówienia reprezentantów, tak pracowniczych, jak i lewicowych odnośmów społeczeństwa, odznaczały się wszystkie zgodnością przewodnię myśli i zływały do jednego celu. Zmierzają, że „oderwana od kraju emigracja rządzą krajem nie może”, zebrani oddali się pod rozkazy zwierzchniej władzy i rządu polskiego, stworzonych w kraju. Jednocześnie, uważając, że osiągnięte już teraz „półowki” pracy państwowej, twórczej (rządu polskiego i rad, Rada Stanu, Rada Regencyjna, rząd) są to wszystko „wielkie zdobycze”, ale „zdobych niepodległość narodu”, „wrócić Polsce ojczyznę”, może tylko „władza oparta o skupiony naokoło niej naród” — zebrani nie tylko uznali dla siebie za nakaz, ale jeszcze zwrócili się do społeczeństwa polskiego z apelem: „Mimo wszystkie wątpliwości, mimo wszelkie zastępowanie w dziedzinie wewnętrznej i zewnętrznej polityki, nie podlegając idealom, ani politycznym, ani społecznym, trzeba skupić się koło polskiego rządu”.

Zasługują jeszcze na uwagę oświadczenia: Związku Radykałno-Demokratycznego na Litwie i Białej Rusi, że „niepodległość państwowości litewska winna stanowić nasz postulat, by wznowia unię braterską z Polską, oraz Towarzystwa Patryotycznego: „dziś będziemy stać mocno przy państwowości polskiej, składając hold Radzie Regencyjnej, choćbyśmy nie wszystko w jej akcji popie-
dziali”.

Powzięte przez zebranie rezolucje zostały sformułowane w osobnej deklaracji: „Do Wysokiego Rządu Państwa Polskiego”; deklarację przywiózł i złożył teraz w Warszawie p. Lednicki, mąż zaufania Rady Regencyjnej w Rosji. I tu zaczyna się tragizm, towarzyszący od wieków polskim poczynaniom politycznym.

Ci emigranci, stęsknieni za krajem, idealizujący panujące w nim stosunki, spój-
skają się tu i tam, w rzeczywistości, która daleka jest od idealu i donajm bolesnego zawodu. Tam odczuwali silnie, że „dzisiaj waży się

Dnia 5 b. m. odbył się pogrzeb

†.

**ANTONIEGO
FUHRMANA**

byłego współpracownika „Iskry” i „Gazety Polskiej”.

Zwłoki spoczęły na cmentarzu w Sosnowcu.

Cześć Jego pamięci!

Redakcja „GAZETY POLSKIEJ”.

albo niepodległość, albo niebezpieczeństwo narodowej w przyszłości zagłady”, a więc pragnęli i spodziewali się akcji energicznej i zdecydowanej, która rozszerzały pole zdobywcze państwowej i zwiększała dobro-
bek polityczny. Tu są świadkami trwającą w społeczeństwie wahania w chorągwie przeróżnych koncepcji politycznych, a w-
chili myśli i jakiegoś uśpienia, czy też zani-
ku energii u tych, od których energia na całe społeczeństwo promieniować powinna; zamiast pobudki do czynu, słyszą, powta-
rzają jak najwyższą mądrość, naukę: „E-
stina lente”, nie spieszyć się trzeba jeszcze
czekać; zamiast pracy państwowej-twórczej, retelnej i ofiarnej, widzą w wielu rzeczach tylko jej pozory, albo nawet idącą z pew-
nych środków wyraźną obstrukcję.

Tam w Rosji, widzieli, jak bolszewizm sprowadził straszną śmierć i otwiera bramę dla autokratyzmu; tu maksymalizm polski, pociągający do siebie pozorami wyso-
kiego patryotyzmu, wstrząsające organizacje życia państwowego w chwili obecnej.

Tam na emigracji, narodowa demokra-
cja swymi czynami postawiła się za nawias życia narodowego i za bankruta politycznego jest uznana; tu w kraju widzą, że zachowa-
wa ona swe wpływy, że miarodajne czyn-
niki z nią poważnie się liczą, a jej koncep-
cje polityczne oddziaływały na kształtowa-
nie się wewnętrznych i zewnętrznych sto-
sunków.

Przybyszącą teraz z Rosji emigrację doznają niewątpliwie rozczarowania. Fakt ten, „Nowa Gazeta” tłomaczy optycznym
studeniem, któremu poddał się z odległo-
ści: „rzeczy poważne i głębokie mają w
oddaleniu, a drobniej przy nich wystają;
ludzie mało wydują się wielkościami, mają-
cemi prawo do zaufania”.

W uwiadze tej jest dużo gorzkiej praw-
dy; ale nie trzeba zapominać, że powaga
chwili, zajmowane stanowisko i przyjęta na
siebie odpowiedzialność, czynią często z lu-
dziu przeciwnych, a nawet małych, ludzi wiel-
kich i zdolnych do rzeczy poważnych i gło-
bokich. Zmiana następuje tem łatwiej, je-
żeli ludzie znajdują z zewnątrz oparcie dla
siebie i bodziec dla twórczej pracy; a ta-

kiem oparciem i takim bodźcem jest nie-
wątpliwie złożony teraz adres Polaków z
Rosji do rządu polskiego.

Powrót do kraju.

„Dziennik Kijowski” z 26 kwietnia za-
mieszcza następujące ogłoszenie sztabu nie-
mieckiego w Kijowie:

„Do wszystkich, którzy wskutek wy-
darzeń wojennych opuścili ojczyznę i wyje-
chali z gub. kowieńskiej, grodzieńskiej, kur-
landzkiej, inflanckiej, z Polski, Litwy i Chel-
mszczyzny. Wszystkie instytucje wojenne ro-
biają wszystko co tylko od nich zależy, aby
z powrotem osadzić na ziemi ojczyzny tych
wszystkich, którzy wysiedleni zostali z ter-
toryum działań wojennych. Niestety jednak,
powyższa reewakucja nie jest do urzeczy-
wistnienia w krótkim czasie, gdyż ilość po-
ciągów, które rządzą drog kolejowych mo-
że udzielić do rozporządzenia jest nader o-
graniczona, zaspokojenie zaś potrzeb ludno-
ści reewakuowanej napotyka na przeszkody,
gdyż w rejonie wskazanym pola są niezas-
łane, brak mieszkani, opieka zaś musi być
organizowana nim ludność powróci. W ce-
lu uśmieszenia tych przeszkód, reewakucja
powinna się odbywać planowo. Z tego względu
do te osoby i rodziny, które pragną po-
wrócić do gub. kurlandzkiej, lilflandzkiej, ko-
wieńskiej i grodzieńskiej, do miejscowości,

znajdujących się na zachód od starych po-
zości, winne o swojem życzeniu powiado-
nić najbliższemu sztabu komendatury niemieckiej. Ten ostatni powiadomi te osoby i ro-
diny, kiedy będą mogły wyjechać z od-
działem reewakuowanych. Wszyscy ci, któ-
rzy zostali wysiedleni z terytorium działań
wojennych, powinni do chwili otrzymania
podobnego zawiadomienia do komendantu-
ry pozostawać tam, gdzie się znajdują obec-
nie. Kto samowolnie będzie uświado po-
wrócić, ten naraża się na niebezpieczeństwo
i prawdopodobnie będzie zmuszony na czas
dłuższy zatrzymać się gdzieś w drodze, przy-
czem będzie pozbawiony opieki i dachu nad
głową”.

Rada Stanu i odoobnowienie rządu.

Została ogłoszona lista 45-ciu człon-
ków Rady Stanu z nominacji: całkowicie
więcej skąd osobisty tej instytucji jest już
teraz wiadomy. Z nominacji weszli do Ra-
dy i aktywiści i pasywiści, ale pominięci są
hr. Ronikier, ks. Maciej Radziwiłł. Najślis-
niejszą grupą jest Koło Międzypartyjne, ma-
jące w Radzie, z wyborów i nominacji 43
przedstawicieli.

Pomimo zapewnień o aktywistycznych
zaznaczeniach rządu, stosowana taktyka pod-
środków wytworzyła większość pasywyści-
w. Decydowanie spraw w Radzie Stanu,
rząd złożył w ręce Koła Międzypartyjnego,
które wyraźnie oświadcza, że jedynie za-
daniem Rady winno być opracowanie usta-
wy sejmowej a do rozstrzygnięcia innych
spraw nie dopuści. Czyżby i cały aktywizm
zadania sprowadzał się do ułożenia ustawy
sejmowej?

Poprzednia Tymczasowa Rada Stanu
rozporządziła swój żywot pod znakiem ak-
tywizmu, a jednak na energię się nie zdo-
łała i istotnie czynna nie była. Obecna Ra-
da Stanu jest wytworem kompromisów,
mieści w sobie rozmaite sprzeczne żywioły
i trudno spodziewać się aby była zdolną do
zdecydowanej w pewnym kierunku akcji.

Tragedya wojsk polskich na Ukrainie.

„Przebieg polski” z 30 kwietnia do-
nosi z Odessy:
Z powodu rozbrojenia oddziału pol-
skiego w Odessie zastrzelił się żołnierz Ka-

2-ga Loterya Klasyczna

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

23,500 zasadniczych losów, na które pada 11,750 wygranych i 10 premii.

GŁÓWNA WYGRANA 350.000 marek.

Clągnięcie 1-jej klasy dnia 7 i 10 maja 1918 r.

GŁÓWNA WYGRANA 1-jej KLASY 35.000 mk.

OPLATA ZA CAŁY LOS 25 marek.

Zarząd, Warszawa, Królówka 23.

Biuro dzienników „JANINA” otwiera filię w REDENIE przy ul. Kr. Jadwigi nr 15.

Poleca dzienniki i czasopisma zarówno krajowe, jak i zagraniczne.

Przyjmuje prenumeratę.

zimir Łyczkowski z tego karabinu, który za chwilę miał oddać. Reszta pozostałych kolegów z kap. Skrzyńskim i h. naczelnikiem sztabu Rybińskim na czele oddała tragicznie zmarłego ostatnią przysługę.

Po wydaniu znanego rozkazu kap. Skrzyńskiego panowało wśród żołnierzy polskich wielkie przygnębienie. Pierwszymi zażegnaniem należy, że skończyło się tylko na tym jednym tragicznym wypadku.

Wojna.

Komunikat austriacki.

WIEDEN, 4 maja. Urzędowo donoszą: Na południowym zachodzie stale żywa czynność polityczna.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 5 maja. Urzędowo donoszą: NA FRONCIE ZACHODNIM.

Po niechętnie silnym przygotowaniu artyleryskim dwyrze francuskie atakowały daremnie nasze stanowiska pod Kemmel i Baileul.

Odparto je z ciężkimi stratami. Pozostało w naszym ręku przeszło 300 jeńców. Zamierzony atak pewnej dwyrze angielskiej na zachód od Baileulu nie mógł się rozwinąć skutkiem działania naszych artylerys.

Silne skutki angielskie na południe od Hebuterne załamały się; pod wieczór ożyła się obustronna działalność artyleryska po obu brzegach Sommy.

Pod Villers-Bretonneux, oraz na zachodnim brzegu Aveyr była ona szczególnie silna.

Z pozostałych frontów nie ważnego. Na innych terenach walk nie nowego.

Luendorf.

Telegramy.

Amnestya powszechna w Rosyi.

GENEWA. Paryski „Temps” donosi z Petersburga pod datą 3-go maja:

W nadchodzącą niedzielę, jako w setną rocznicę urodzin Karola Marksa, Lenin ogłosił amnestję powszechną dla więźniów, skazanych za przestępstwa natury politycznej.

Według doroznych obliczeń, dzięki tej amnestyi wolność odzyska przeszło 300.000 osób.

Kiedy rozpocznie się austro-węg. ofensywa we Włoszech.

GENEWA. „Journal de Geneve” donosi: Z Rzymu nadchodzą wiadomości, że przygotowania do austro-węgierskiej ofensywy na froncie włoskim już są ukończone. Ofensywa rozpocznie się atoli dopiero za parę tygodni, ponieważ silne zapieary nieznęnie utrudniałyby działania wojenne. General Diaz pościagał już potrzebne posiłki i skoncentrował je na najbardziej zagrożonych miejscach.

ZURYCH. „Zürcher Zig.” donosi, że różne okoliczności militarne wskazują na zbliżającą się ofensywę włoską. Przesuwania wojsk w okolicach górskich trwają nadal a szczególnie na froncie południowo-tyrolskim ruchy te są nadzwyczaj ożywione.

Ugoda Szwajcary z koalicją.

BERNO SZW. 4 maja. Szwajcarska agencja telegraficzna. Urzędowe doniesienie powiada: Między Szwajcary i zastępcami koalicyjnych rządów zawarto dalszą gospodarczą ugodę, według której Szwajcary ma dostarczyć rądom koalicyjnym w przeciągu 8 miesięcy pewnej ilości drzewa a z drugiej strony zapewnia sobie ważne dla siebie środki żywności. Ugoda podlega jeszcze ratyfikacji interesowanych rządów.

Opieka nad ambasadą.

GENEWA. „Le Matin” dowiaduje się z Petersburga, że rząd rosyjski istotnie zażądał upoważnienia do wysłania do Moskwy oddziału wojska, w celu roztroczenia opieki nad gmachem, w którym mieści się obecnie ambasada niemiecka, gdyż panująca w stolicy sytuacja nie daje gwarancji bezpie-

czeństwa przedstawicielom dyplomatycznym państw obcych.

Upaństwowienie handlu zewnętrznego.

SZTOKHOLM. W Petersburgu ogłoszono dekret, na którego mocy cały handel zewnętrzny Rosyi zostaje upaństwowiony i odbywać się może wyłącznie pod kontrolą komisaryatu dla spraw handlu.

Utworzenie kuryi narodowościowych w Pruszech?

BERLIN. Jak słychać, są w toku wśród partii środka i by posłów narady w sprawie kuryi narodowościowych na kwety wyborczej. Rozchodzi się o przyjęcie o t. zw. zabezpieczenia, które mają polegać na tem, że w przyszłości zmiana ustawy co do szeregu ważnych kwetyi zależąca jest od większości dwóch trzecich. Poza tem wchodzi w grę ograniczenie narodowego stanu posiadania w marschi wschodniej, przyczem zamierzone jest utworzenie kuryi narodowościowych.

KRONIKA.

Wielka kwesta majowa. Wzorem lat ubiegłych i w tym roku Zarząd Główny Polskiej Macierzy Szkolnej utworzył Wielką Kwestę Majową na rzecz tej instytucji.

Nadchodząca Kwesta, która rozciąga się na cały miesiąc maj, odbędzie się tym razem pod hasłem „Walki z analfabetyzmem” i na tę walkę przeznaczona będą uzyskane fundusze.

Dotąd Kwety takie pociągły nieczynni wyjątkami z poidrń Kół prowincjonalnych, urządzane były i tylko w stolicy. W roku bieżącym postanowiono działalność rozciągnąć również na cały kraj i poczyniono odpowiednio po temu kroki. Warszawa projektuje bardzo urozmaicone formy Kwety: Zbiorkę domokrążną, przedstawienia galowe w teatrach, zabawy ogrodowe, sprzedaż nalepek, znaczków, żetonów, utworów literackich i t. p. Nie wszystkie te zamiary dalyby się może urzeczywistnić również na prowincyi i nie w tych co w Warszawie ramach. Sądymy jednak, że do pewnego stopnia przynajmniej prowincya może i powinna naśladować Warszawę, a nawet stosować mogłaby pomysły inne, niż te do warunków ściśle miejscowych odpowiedniejsze, lub z nich płynące.

Tak czy inaczej spodziewać się należy, że Kola prowincjonalne P. M. S. ciałych sił dołożą, by się do osiągnięcia jaknajobniejszych wyników na tak szlachetny i tak ważny cel, jak walka z ciemnotą, przyczyni. Wierzyć też należy, że jaknajszersze warstwy społeczeństwa w całem Królestwie chcą i prace tych Kół najmocniej popierać; z całego serca wzywamy wszystkich, komu oświata ludu jest drogą, a imię ich dziś u nas już legion, by poparli i materialnie wspomogli tę sprawę.

„Czyż każdy w swym domu co każe Duch A całosie sama się zło?” [Boży

Całość, którą pragniemy widzieć wielką, w znacznej mierze zależy od wysiłków całego kraju, niech więc prowincya w szlachetnej ze stolicą emulacji, wykaże i tym razem ofiarnosć, jakąkolwiek w ważnych chwilach i dla wielkich celów dawała dowody. A jakże jest wyższy cel nad prowadzenie milionowych rzęs do swiatła.

2-ga Loterya Klasyczna na rzecz twarzystw kulturalno-oświatowych. Ciągienie I-iej klasy odbędzie się we wtorek dn. 7 maja i w piątek dn. 10 maja r. b. Początek ciągnięcia o godz. 9 m. 15. Każd. właściciel losu ma prawo wstępu i będzie mógł być obecnym przy ciągnięciu. Zamorządowanie rezerwisty. W tych dniach we wsi Kanyk pod Częstochową zdarzył się wypadek, który wstrząsnął do głębi mieszkańcami całej okolicy, rozciągając światło na niektóre stada małżeńskie, które rozdzielił wybuch wojny przez powołanie jednej ze stron do szeregów armii rosyjskiej.

W tych dniach powrócił do Częstochowy rezerwista z wojska rosyjskiego i udał się do swej rodzinnej wioski. Wszedł najprzód do chaty swych rodziców, by powitać swą matkę staruszkę, a potem swą żonę, zamieszkałą w innej chacie. Po serdecznym przywitaniu syna, matka przykryła otwierając synową i syna nazajutrz, co też uczyniła.

Kiedy staruszka udała się następnego dnia do zagrody rezerwisty i gdy nie zastała w izbie syna, zapytała krzającą się sy-

nowej: — Gdzie twój mąż, który powrócił wczoraj?

Zona zdziwiona odpowiedziała: — A czy on wrócił?

Widząc w tem coś niewyrażnego, staruszka udała się do siołtysa w i opowiedziała mu przebieg powrotu syna, który gdzieś nagle zaginął.

W otoczeniu 5. wiościan udał się siołtys do chaty rezerwisty, zdaniem jego, nieprzybyłego zupełnie.

Po kilku pytańach zona zaginionego przyznała się, że męża swego przy pomocy kochanka zamordowała, a zwłoki jego rzuciła do gnojówki.

Po udaniu się do wskazanego miejsca, siołtys przy pomocy włoscian wyciągnął ciało zamorządowanego w ohydny sposób rezerwisty, który był odziany w szary zakrawiony sznurek żołnierski.

Po bliższych oględzinach zwłoki okazało się, że niepozorny sznurek rezerwisty zawierał wielką ilość rosyjskich banknotów papierowych na ogólną sumę kilku tysięcy rubli i osobno 10 tysięcy rubli w złocie, których mordcy nie; zabrali, gdyż nie zawazyli ich, ponieważ rezerwista miał je zaszyte za podeszwęk sznuła.

Zabójczyw odpowiedź i jej towarzysza spotka zapewne odpowiedni wymiar sprawiedliwości.

Wielkie kradzieże w Lubliu. W niedzielę, 28 ubiegłego miesiąca z bramy domu Nr. 8 przy ul. Bramowej skradziono skrzynię z niemi, wartości 50.000 koron, stanowiącą własność Szai Steinberga, właściciela sklepu „galanterijny”.

Według zeznań jednego z przypadkowych świadków, skrzynia ona została wyniesiona przez jakiegoś tragarza, który przyjechał konno na ulicę Olejną. Oh nieznanemu pozostawił konia, sam zaś udał się po skrzynię, którą z powodu ruchu panującego w danej godzinie bezkarnie wyniósł na placach, przyczem kantem skrzyni zranił przechodzącego młodego żydka.

Zanim udzielono pomocy poszkodowanemu i dowiedziawszy, się oden szczegółów, który był mimowolnym świadkiem, złodziej zniżył wraz ze skrzynią i koniem.

W nocy z dnia 27 na 28 ubiegłego miesiąca z warsztatów Syndykatu rolniczego, mieszczących się przy ulicy Lipowej, nieznany złoczyw skradł 13 psarów transgajmskiej wartości 4 tys. koron.

Podobna kradzież została popełniona w nocy z dnia 29 na 30 ub. m. w browarze p. Kijoka przy ul. Podwalej; skradziono tam psar transgajmskiej długości 15 łokci, oszacowany na 400 kor.

W obu wypadkach drożono śledztwo.

Z Dabrowy.

Obchód 3-go Maja.

W niedzielę rano na rogach ulicy ukazały się ogłoszenia, o odbędzie się majowym pochodem z okazji 127-letniej rocznicy Konstytucji. Pochód rozpoczął się nabożestwem o godz. 12 w południe, w którym miały wziąć udział wszystkie wa stwój społeczeństwa pochód był, ale czy wszyscy stanęli,

aby uczcić ten dzień tak drogi dla Polaków, nie ganić raczej to nazwać, a nie pochodem, wszak ten dzień udowodnił naszego ducha, naszej łączności, naszej przyszłości, którą skupił się pod ten sztandar Polski, ci byli którzy nie zapomnieli, że są Polakami, i znają historię naszej ukochanej Ojczyzny, bo znaleźli się i tacy, którzy dość głośno opowiadali, że to święto burzliw. Oh ludzie małego ducha, czyż nie rozumiecie, że to święto Narodu Polskiego, czyż między już nasz duch nie polaczy się w jedność, aby dążyć do jednego celu aby dźwignąć tą naszą Ojczyznę do wyżyn dawnych za czasów Jagiellonów i Kazimierzów. Przykro było nam brakowało sztandarów naszych cechów i innych Stowarzyszeń. Mało tego wszystkiego, że Dąbrowianie tak mało okazali patriotyzmu w ten dzień dla nas tak ważny, to jeszcze ci, którzy brali udział robili sobie dwinkę i szli dalekiego tościa, że grała muzyka, czyż to niemiłne, że to młodzień, nawet byli legioniści, nasza przyszłość, tak się zachowuje, wobec tak uroczystej chwili, która rozumie co ten dzień znaczy dla polaka. Jednem słowem, że obydwa pochody nie były takie jak powinny być. Pochód 1 maja wiele stracił na powadze przez udział biorych żydów, którzy swoimi sztandarami i śpiewami wiele odjęli uroku. Pochód 3 maja również nie wypadł tak jak powinien, bo walczyło się od wzięcia udziału i niecierli przestęp alicami Sobieskiego, Francuzka, Dąbrowską i Kościuszkę pod pomnik, gdzie odpiewano hymn Narodowy i Rote została wygłoszona mowa przed jednego funkcyjarsz Magistru, orkiestra odgrywała Mazurka Dąbrowskiego, potem uczestnicy pochodu rozeszli się.

W pochodzi wzięli udział: Stowarzyszenie Róhntników Chrześcijańskich, Sokół, Skauti, Straż Ogniowa, Grupa górników na czele sztygarów, uczniowie i uczennice gimnazjum i 2 orkiestry.

Uczestniczka.

(d) Co dzień mniej chleba. Od paru dni brak chleba u piekarszy, którzy tłumaczą się brakiem maki, w Magistracie jest chleba, ale nie dla wszystkich, bo przypatrzy się ile rak wyciąga po jeden bochenek chleba, a ile osób odchodzi bez chleba. Od piatej rano już formuje się kolej, lecz stałe nie wazywają dostaja i odchodzą zmężni wycekwieni bez chleba. Stanowczo trzeba coś zaradzić, aby i u piekarszy można dostać chleba na kupony, bo bez kuponów to zawsze i wszędzie dostanie się chleba za 6 groszy bochenek.

SKŁAD WIN I WÓDEK
w różnych gatunkach
STANISŁAWA NOWAKA
w Dąbrowie, przy ul. Ulman Nr. 27 dom wł.

Ważne dla pp. cieśli i stolarzy.

Potrzebni cieśli i stolarze na wyjazd do Gierzyc. — Warunki od 16 koron i żyte. Władysław Dąbrowski ulica Dąbrowska u Franciszka Markiewskiego. Zgłaszać się do 8 Maja. HES-12.

FABRYKA OBUWIA „KOLUMBIA“

1488 2 6 **J. MINC i S-ka**

KALISKA 40. w NOWORADOMSKU, KALISKA 40.

Poleca wyroby na drewnianych podszewach, jako to: SANDAŁY, KAMASZE, Z DOBREGO MATERJAŁU. SOLIDNE WYKONANIE. PO CENACH MOŻLIWYCH.

Komitety Ratunkowe i Doradne Pomocy zechcą łaskawie żądać oferty.

CUKIERNIA
A. Smoleńskiego

została przeniesioną z dniam 1 maja r. b. z ul. 3 Maja Nr. 22 na tą samą ulicę Nr. 9 (obok Resursy).

Poleca się nadal łaskawym względem.

1451-120.